

Міністерство освіти і науки України

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Територіальне планування розвитку рекреаційної галузі

Вижницької територіальної громади

Виконав:

Студента 4 курсу 402 групи
регіональний розвиток
та просторове планування

Кусяк Вадим

Науковий керівник: д.геог.н.,
проф., завідувач кафедри
ІВАН Костащук

До захисту допущено на засіданні кафедри протокол № ____ від
_____ 2024 р. Зав. Кафедрою

_____ проф. Костащук І.І.

Чернівці 2024

АНОТАЦІЯ

В роботі представлено основні етапи чинники формування рекреаційної галузі. Також проаналізована рекреаційна галузь Вижницької міської громади.

Окрім цього було представлено основні проблеми та перспективи розвитку в даному регіоні.

Ключові слова: Рекреація, Вижницька міська громада, рекреаційна галузь

ABSTRACTS

The paper presents the main stages and factors of formation of the recreational industry. The recreational industry of the Vyzhnitsa City community is also analyzed. In addition, the main problems and prospects of development in this region were presented.

Keywords: Recreation, Vizhnytskyi City community, recreational industry

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ В. Кусяк

Зміст

Вступ	5
Розділ 1. Теоретико-методичні основи дослідження рекреаційної галузі.....	7
1.1 Рекреаційна галузь як об'єкт наукових досліджень	7
1.2 Методика наукових досліджень території регіональної громади.....	12
Розділ 2. Чинники формування та сучасний стан рекреаційної галузі	
Вижницької міської громади	15
2.1 Чинники формування рекреаційної галузі в досліджуваній громаді	15
2.2 Сучасний стан рекреаційної галузі в Вижницькій міській громаді.....	18
2.3 Організаційно-управлінські аспекти планування.....	23
Розділ 3. Сучасний стан та перспективи розвитку рекреаційної галузі	
Вижницької міської громади	29
3.1 Планування перспектив розвитку рекреаційної галузі громади	29
3.2 Рекреаційна галузь Вижницької міської громади.....	32
3.3 Проблеми та перспективи розвитку рекреаційної галузі у Вижницькій міській громаді	34
Висновки	43
Список використаних джерел.....	44
Додатки.....	47

Вступ

Протягом останніх років розвитку географічних наук набуває свого поширення нова дисципліна – рекреаційна географія. Україна посідає одне з провідних місць у Європі за кількістю історико-культурних пам'яток та зон для відпочинку, які все більше викликають інтерес вітчизняних та іноземних туристів. Щороку значна кількість людей відвідують нашу країну. Потенційний вплив галузі рекреації на соціально-економічний розвиток світу, докільля збільшується у великих масштабах. Це пов'язано перш за все з тим, що все більше зростає потреба суспільства у повноцінному відновленні своїх сил.

Актуальність теми: Швидкий стрибок розвитку науково-технічного прогресу все більше вимагає від людей великих затрат енергії та титанічних зусиль, варто наголосити, що зростає не тільки фізична втома, а й моральний тиск. Психологічний стан людини повною мірою можна відновити за допомогою перебування на природі. Головною умовою цього є виділення природних рекреаційних систем, тобто тих, як придатні для використання з метою відпочинку. Тому постає ряд питань для повноцінного функціонування рекреаційного комплексу. По-перше, вибір території придатної для організації дозвілля. По-друге, збереження цілісності та чистоти цієї території. По-третє, будь-яке використання території має свої позитивні та негативні наслідки.

З одного боку, відпочинок людей на лоні природи сприяє покращенню та зміцненню здоров'я. Прогулянки лісом, на свіжому повітрі викликає у людини підняття настрою. З іншого боку, при надмірному використанні природного середовища і великій кількості рекреантів, можуть бути згубними для природного розвитку природних компонентів даної території. Отже, використання ресурсів має бути плановим, раціональним та помірним. Основне завдання яке постає – це визначення величини навантаження на ту чи іншу територію з метою збереження природи.

Предметом: курсової роботи є туристично-рекреаційний потенціал Вижницької міської громади для відпочинку та його організація та специфіка.

Об'єктом: даної роботи постає туристично-рекреаційний потенціал та

перспектива розвитку рекреації у Вижницькій міській громаді.

Мета: полягає в дослідженні рекреаційної галузі та особливості функціонування курортів у Вижницькій громаді та визначення проблем, які негативно впливають та перешкоджають розвитку галузі та пропозиції їх розв'язання.

Теоретичною та методологічною основою роботи є: праці вітчизняних вчених, географів серед яких О.О. Бейдик, Н.П. Крачило, М.С. Мироненко, Ю.А. Вєденін, О.П. Дудкіна, а також навчальні посібники з рекреаційної географії, статті та інтернет-джерела.

Структура роботи: Бакалаврська робота складається зі вступу, 3-х розділів, висновків, додатків та налічує 3 рисунків, 3 таблиць. Загальний обсяг сторінок 53. Основного тексту – 37 ст. Список використаних джерел включає 25 позицій.

Розділ 1. Теоретико-методичні основи дослідження рекреаційної галузі

1.1 Рекреаційна галузь як об'єкт наукових досліджень

Відпочинок, як частина нашого життя, зацікавлює вчених вже з другої половини XX століття. Вчений М.С. Нудельман визначає рекреацію як процес відновлення фізичних, духовних та психічних сил людини, що здійснюється за допомогою природних і антропогенних заходів на спеціалізованих територіях. Це поняття включає не лише процес відпочинку, але й середовище, де він відбувається.

"Рекреаційна географія" – галузь науки, яка досліджує формування, функціонування, динаміку та розташування рекреаційних систем різних типів та рангів. Таке визначення дає О.О. Бейдик.

Рекреаційна географія з'явилася наприкінці 60-х - на початку 70-х років XX століття на зламі економічної, фізичної, медичної географії і географії населення. Ця галузь також відома під іншими назвами у світі, такими як "географія туризму та відпочинку", "географія вільного часу", "географія дозвілля". Першими, хто розпочав вивчати рекреаційні проблеми у географії, були фахівці з фізичної та економічної географії.

Сучасна рекреаційна географія значною мірою спирається на теоретичну базу, напрацьовану географами радянського періоду – Ю. О. Веденіним, М. С. Мироненком, О. О. Мінцем та інші. Серед українських науковців значний внесок у розвиток цієї науки зробили М. В. Багров, Л. О. Багрова, О. О. Бейдик, Н. В. Фоменко, О. І. Шаблій, В. М. Шумський та інші. У сучасних схемах класифікації географічних наук рекреаційну географію найчастіше відносять до блоку соціальної географії. Місце рекреаційної географії у сучасних географічних науках не є сталим оскільки з часом і сама система географічних дисциплін стає на потребу суспільства. Рекреаційна діяльність диференційована в залежності на якій території вона відбувається та є тісно пов'язаною з використанням природних умов та ресурсів. Власне дослідження територій, на яких відбуватиметься рекреаційна діяльність, моніторинг природних факторів і ресурсів для використання, а також створення відповідних заходів по

збереженню й покращенню природного середовища, саме цим займається рекреаційна географія. Використовуючи у сфері рекреаційної діяльності культурну спадщину, природні об'єкти, технічну інфраструктуру, люди створюють відповідні системи, які слугують задоволенню їх рекреаційних потреб і мають назву рекреаційні системи.

Натомість у деяких дослідженнях пропонується розглядати туристично-рекреаційну сферу як сукупність пов'язаних між собою суб'єктів, тобто як сектор економіки. Такий підхід був висунутий О. Топчієвим та іншими, які зазначають, що сучасний туризм має всі ознаки галузі або виду економічної діяльності. При цьому суміжну галузь часто називають індустрією рекреації та туризму або туристичною індустрією і розуміють як сукупність підприємств і організацій сфери послуг та сфери матеріального виробництва, що забезпечують виробництво, розподіл, обмін і споживання туристичних послуг і товарів, освоєння і використання туристичних ресурсів та створення інфраструктурної матеріально-технічної бази туризму.

У контексті галузевої та територіальної організації економіки туристично-рекреаційна сфера являє собою систему взаємодії організацій невиробничої та виробничої сфер у вигляді міжгалузевих комплексів, які науковці визначають по-різному: регіонально-рекреаційні комплекси, регіональні, туристично-рекреаційні комплекси [21], кластерні утворення.

Тому пропонується розглядати регіональну туристично-рекреаційну сферу як складову економічної системи регіону. Тут на основі природних та інших ресурсів і елементів регіону, які розміщені в туристично-рекреаційних атракціях (від латинського слова *attrahere* - притягання), здійснюється економічна діяльність, що задовольняє туристично-рекреаційні потреби місцевих жителів та мешканців інших регіонів і країн шляхом виробництва і реалізації пов'язаних з ними товарів і послуг. Ці природні або створені людиною ресурси та елементи (атракції) є основними чинниками у визначенні туристичної дестинації, яка, за Н. Лейпером є певною територією, яку туристи обирають для відвідування та

перебування протягом певного часу, і де відбувається основний процес взаємодії між туристами та туристичною інфраструктурою на території.

Гіпотезу про рекреаційну систему (РС) як об'єктивну й соціальну за своїми функціональними можливостями, сутністю утворення вперше було висунуто професором В.С. Преображенським. У сфері народного господарства рекреаційна система є однією із підсистем, що має на меті одні цілі, має окремий вид необхідних суспільно рекреаційних функцій. Вона виступає на рівні із системами матеріального виробництва (сільськогосподарська, транспортна, промислова) і системами невиробничої сфери, тобто маємо на меті сферу послуг.

Невиробнича сфера охоплює галузі, де продукція представлена різноманітними видами послуг та інтелектуальними продуктами. Більшість цих галузей спрямовані на задоволення нематеріальних потреб людей. Сфера послуг включає галузі господарства та види діяльності, спрямовані на створення та надання послуг населенню. Вона безпосередньо сприяє розвитку та забезпеченню життя людей, а також сприяє розміщенню та розвитку продуктивних сил[2].

М. Мальська, М. Рутинський та Н. Паньків пропонують інші варіанти класифікації туристично-рекреаційної діяльності. Враховуючи туристично-рекреаційну та оздоровчу діяльність, вони виділяють соціальний туризм, молодіжний та дитячий туризм, сімейний (зелений) туризм, лікувально-оздоровчий та спортивний туризм і екскурсійну діяльність. Автори також зазначають, що туризм класифікується відповідно до міжнародного поділу:

- За призначенням (маршрутно-пізнавальний, спортивно-оздоровчий, самодіяльний, діловий та конференц-туризм, курорти, оздоровчий, гірськолижний, фестивальний, мисливський, екологічний, шопінг-туризм, релігійний, освітній та ін.).
- За - мобільністю (мобільна, стаціонарна та змішана);
- За формою участі (індивідуальна, групова, сімейна);
- За віковими групами (зрілі, молоді, дитячі, змішані);
- за тривалістю (одноденні, багатоденні, транзитні);

- За використанням транспортних засобів (автомобільний, залізничний, авіаційний, водний, велосипедний, кінний, комбінований);
- За сезонністю (активний туристичний сезон, міжсезоння, не сезон);
- Залежно від масштабу подорожі (міжконтинентальні, міжнародні (міжрегіональні), регіональні, місцеві, прикордонні);
- За видом транспорту (пішохідні, традиційні та екзотичні транспортні засоби)

В. Кифяк поділяє туризм на такі види залежно від його мети: лікувально-оздоровчий, діловий, етнічний, спортивний, релігійний, пригодницький, соціальний, екологічний, сільський та зелений, відпочинковий, пізнавальний, військовий, екстремальний та агротуризм.

Рекреаційна географія досліджує рекреаційне господарство певної території чи країни. Проте, це не включає в себе лише аспекти рекреаційної географії. Це поле є предметом міждисциплінарних досліджень, які включають економіку, соціологію, медицину, право та інші наукові та навчальні галузі. Кожна з них зосереджується на певних аспектах об'єкта дослідження, таких як його характеристики, явища, процеси та взаємовідносини. Ці аспекти, які привертають найбільше уваги тієї чи іншої науки, називаються її предметом[14].

Загалом можна виділити два основні підходи до вивчення об'єкту рекреаційної географії, які в свою чергу є основними складовими при дослідженні рекреаційного господарства відповідно це економіко-географічний та соціокультурний підходи.

При економіко-географічному підході до рекреаційної географії вивчаються просторові форми організації рекреаційного господарства на різних територіях, а предметом є сама територіальна організація цієї господарської сфери як системи, що складається з різних, але взаємопов'язаних елементів, що діють як єдина цілісна структура.

Соціокультурний підхід у рекреаційній географії зосереджується на вивченні об'єктів і суб'єктів рекреації в різних соціокультурних контекстах. Тут

об'єкти рекреації описуються як матеріальні предмети, системи, процеси та явища, а також як стандарти, що створюють умови для різноманітної рекреаційної діяльності людини.

Узагальнюючи ці підходи, можна відзначити, що на сучасному етапі в галузі рекреації об'єктами вивчення є:

- Специфічні комплекси, що складаються з різних взаємопов'язаних елементів, такі як територіальні рекреаційні системи, територіальні рекреаційні комплекси, соціокультурні системи та рекреаційне господарство в цілому.
- Окремі складові та властивості оточуючого середовища різної походження, такі як природні, природно-антропогенні, соціально-економічні та історико-культурні, які можуть бути умовами та ресурсами для рекреаційної діяльності.
- Рекреанти, тобто самі особи, які займаються рекреацією, і рекреаційні потоки, їх характеристики.

У рекреаційній галузі суб'єктами є люди як творці потреб у відпочинку, різні групи осіб, які займаються рекреацією, а також специфічні системи та їх складові частини[20].

Таким чином, рекреаційна галузь дослідження має на меті вивчення територіальних організацій рекреаційного господарства та особливості рекреаційної діяльності людини в межах певних територій – територіальних рекреаційних систем різних типів і рангів. В основному рекреаційна галузь досліджує:

1. Закономірності формування, функціонування, динаміки, розміщення та типологію ТРС (територіальних рекреаційних систем).
2. Властивості ТРС та її окремих елементів.
3. Рекреаційні ресурси, методи їх використання та оцінки.
4. Екологічні наслідки рекреаційної діяльності та принципи рекреаційного природокористування. [21]

1.2 Методика наукових досліджень території регіональної громади

У методології наукових досліджень рекреаційних територій можна виділити кілька основних напрямків, які спрямовані на вирішення певних науково-практичних завдань.

1. Теоретичний напрямок полягає в аналізі закономірностей у формуванні, функціонуванні, розвитку, розміщенні та характеристиках рекреаційних територій, окремих їх елементів, а також у класифікації видів та форм рекреаційної діяльності та ресурсів.
2. Методичний напрямок передбачає вдосконалення та розробку нових методів вивчення та проектування рекреаційних територій, визначення параметрів дослідження.
3. Конструктивний напрямок орієнтований на прогнозування розвитку рекреаційного господарства, проведення рекреаційного районування та розробку територіально-диференційованих норм рекреаційного навантаження.
4. Інформаційний напрямок полягає в накопиченні інформації про різні рекреаційні райони та території, а також відстеженні відповідних змін.

Основні методи які доцільно використовувати в даному дослідженні: порівняльний, історичний, картографічний, статистичний.

Порівняльний метод буде застосовуватись у дослідженні динаміки змін певних рекреаційних територій на основі історичного, пошук відмінностей та схожості рекреаційних об'єктів за видом діяльності, місцем розташуванням, змогою прийняти як найбільше рекреантів з найменшою шкодою для довкілля.

Історичний метод буде полягати в тому, щоб зібрати інформацію про рекреаційну галузь в даному регіоні, яка була в минулому та дослідити зміни, які відбувались протягом останніх років.

Картографічний метод буде застосовуватись у розгляді на карті регіональної території розміщення рекреаційних баз відпочинку, місця для

проведення рекреаційної діяльності та нанесення їх на карту.

Статистичний метод використовуватиметься для розуміння змін в рекреаційній галузі та полягатиме в зборі та аналізі зібраної інформації, створення таблиць, графіків для подальшого дослідження. [22]

Важливим аспектом при дослідженні є формування концепцій. В даний момент активно розглядаються різні концепції у рекреаційній географії, зокрема географічна, геосистемна та геопросторова. Географічна концепція базується на загальнонауковій парадигмі, яка розглядає взаємодію "природно-історичного тіла" (таких як рекреант або територіальна рекреаційна система) та факторів, що впливають на них. Геосистемна концепція акцентується на системному підході до вивчення природних та антропогенних систем, їх структури та взаємозв'язків. Концепція ТРС розглядається на рівні інших системних підходів, таких як ландшафтна географія чи територіально-виробничий комплекс. Геопросторова концепція враховує перетворення простору з попереднього географічного стану у рекреаційний простір з характерними особливостями, такими як різноманітність та організованість. Ці концепції є ключовими у формуванні рекреаційної географії та визначають основу для створення її моделей.

При дослідженні природно-антропогенних рекреаційно туристичних ресурсів (геосистеми, до складу яких входять природні і антропогенні об'єкти, що використовуються в туристсько-рекреаційному господарстві – природні та біосферні заповідники, національні природні парки, заказники, регіональні ландшафтні парки) треба провести обчислення на забезпеченість території об'єктами природно-заповідного фонду. Дослідження природно-антропогенних РТР – це система розробок з їх інвентаризації та оцінки, вибору найцінніших з них. Об'єктивною основою для цього є сукупність функціональних показників РТР: вид ресурсів, їх обсяги, можлива спеціалізація, ємкість території. Рекреаційній оцінці підлягають території, які за властивостями природного середовища, призначенням і станом ландшафтів можуть розглядатися як потенційні ресурси рекреації та лікування.

Також варто використати методику визначення ресурсно-рекреаційного

рейтингу території (бальна оцінка). При бальній оцінці важливим питанням буде розподіл балів за градаціями опорної величини: наскільки територія придатна до використання рекреаційної діяльності, кількість людей які одночасно можуть перебувати на даній території, відстань до місцевого центру. [16]

Буде проведено рейтингове ресурсно-рекреаційне районування території громади. Рекреаційне районування – поділ території на певні таксономічні одиниці, які відрізняються спеціалізацією рекреаційного обслуговування, структурою рекреаційних ресурсів і напрямками їх освоєння та охорони. Дане районування дасть зрозуміти розподіл території, на якій відбувається рекреаційна діяльність, спосіб проведення її, вид діяльності, який відмінний від інших територій та місць рекреації, з урахуванням аналізу відгуків та пропозицій рекреантів, тобто людей, які вже були в цих місцях та залишили свій коментар, стосовно тієї території на якій вони перебували.

В сучасному світі швидко набуває широкого розмаху геоінформаційний метод дослідження, який полягає у створенні геоінформаційних систем, які стали сучасним засобом збору, зберігання та аналізу різноманітної інформації про досліджувану територію. За допомогою програм таких як Openrouteservice, OpenStreetMap, QGIS, Google Earth буде нанесено на карту місця з рекреаційною діяльністю, побудови шарів з доступністю цих місць наведено в додатках.

Розділ 2. Чинники формування та сучасний стан рекреаційної галузі Вижицької міської громади

2.1 Чинники формування рекреаційної галузі в досліджуваній громаді

Важливим аспектом, що визначає створення галузі рекреації, є різноманітні фактори, які впливають на формування різних видів рекреаційних діяльностей. Наприклад, Н. Крачило пропонує класифікувати фактори, які сприяють розвитку територіальних рекреаційних систем, на дві основні групи: внутрішні, які включають природно-географічні та соціально-економічні аспекти (основні чинники), та зовнішні, що визначаються конкретними умовами, у яких відбувається рекреаційна діяльність та обмін послугами[13].

А. Дубнов пропонує поділяти чинники на дві групи: чинники залучення, тобто, природні умови, вид культурної діяльності та історичні умови, і чинники диференціації попиту за кількістю і структурою (рекреаційні ресурси).

Географ з Чехословаччини, П. Маріот, розробив конструктивні моделі для упорядкування основних чинників, які впливають на формування та розвиток рекреаційних систем на території. Він пропонує виділяти три типи чинників: селективні, локалізуючі та реалізуючі. Селективні чинники визначають необхідність та доцільність створення рекреаційної системи взагалі. До них входять економіка, населення та соціальні аспекти. Локалізуючі чинники обмежують рекреаційну діяльність на певній території. Реалізуючі чинники визначають стан окремих підсистем рекреаційної системи з точки зору їх цільової функції і складаються з комунікаційних та матеріально-технічних аспектів[17].

У своїх класифікаціях чинників територіальних рекреаційних систем, Ю. Веденін та Є. Котляров зазначають, що ключовим для розвитку рекреаційної системи в конкретному регіоні є злагоджене використання рекреаційних ресурсів з потребами населення у відпочинку[6].

Проте цей підхід не враховує того, що для розвитку рекреаційної галузі у регіоні важливі лише ті рекреаційні потреби, які підтримуються населенням з

платоспроможністю. О. Дудкіна у своїй роботі розглядає чинники попиту й пропозиції як один із аспектів розвитку. Вона стверджує, що визначення цих чинників є ключовим лише тоді, коли рекреаційну систему розглядають як ринок рекреаційних послуг[9]

В. Євдокименко ідентифікує різні групи чинників, які впливають на розвиток рекреаційної сфери, такі як соціально-економічні, демографічні, соціально-психологічні, екологічні та політичні. В. Шмагіна згодна з цією класифікацією, але додає ресурсний чинник до екологічного. В. Герасименко доповнює цю класифікацію матеріально-технічними і природно-географічними чинниками [25], [8].

Автори, згадані в тексті, розрізняють матеріально-технічні чинники від економічних у розвитку рекреаційної сфери. Однак можна розглядати матеріально-технічні чинники як частину економічних чинників. Демографічні та психологічні чинники у розвитку рекреаційної сфери включаються до соціальних чинників, оскільки вони формують попит на рекреаційні послуги. У своїх дослідженнях вчені виокремлюють природно-географічні та ресурсні чинники. Хоча їх основою є характеристика, що відповідає поняттю екологічного чинника, оскільки вони не розглядають лише наявність природних рекреаційних ресурсів і їх місцеве розташування, а також вплив природного середовища на ці ресурси та їхнє використання в залежності від людського впливу на них. Я вважаю, що варто поєднати ці два підходи і розглянути ці чинники разом як ресурсно-екологічні.

Демографічні характеристики населення включають інформацію про кількість людей, їх вік, стать, рівень освіти та інші показники. Вижницька міська громада повинна враховувати ці аспекти при плануванні рекреаційної галузі. Наприклад, кількість населення важлива, оскільки чим більше людей проживає у громаді, тим більше потенційних відвідувачів рекреаційних зон. Віковий склад населення також відіграє значну роль: якщо більшість людей молоді, то потрібно більше спортивних і активних зон відпочинку. Для старших людей потрібні спокійніші місця, такі як парки і прогулянкові зони. Високий рівень освіти і

культура населення можуть сприяти розвитку культурних і освітніх проектів у рекреаційній галузі.

Економічний потенціал регіону впливає на можливості фінансування та розвитку рекреаційної інфраструктури. Наприклад, рівень доходів населення відіграє важливу роль: чим вищий рівень доходів, тим більше люди можуть витратити грошей на відпочинок і розваги, що стимулює розвиток різноманітних рекреаційних послуг. Економічна активність регіону також важлива, оскільки підприємства та бізнеси можуть інвестувати в розвиток рекреаційної інфраструктури, створюючи нові робочі місця і сприяючи економічному зростанню. Підтримка з боку місцевої влади також важлива: вони можуть створювати сприятливий бізнес-клімат і підтримувати економічний розвиток.

Розвиток рекреаційної галузі повинен відповідати соціальним потребам та пріоритетам місцевого населення. Люди хочуть мати доступ до місць, де можна займатися спортом і підтримувати здоровий спосіб життя. Це можуть бути спортивні майданчики, басейни, фітнес-центри. Багато людей цікавляться культурними подіями, такими як концерти, виставки, театральні вистави, тому важливо враховувати потребу в культурних заходах. Сімейний відпочинок також важливий: потрібно створювати умови для відпочинку всієї родини, включаючи дитячі майданчики, парки, зони для пікніків.

Туристичний потенціал громади впливає на розвиток місцевої економіки та створення нових можливостей для працевлаштування. Більша кількість туристів означає більше доходів для місцевих бізнесів, готелів, ресторанів, магазинів і рекреаційних об'єктів. Тому потрібно розвивати інфраструктуру, щоб задовольнити потреби туристів: готелі, кемпінги, ресторани, інформаційні центри. Туризм стимулює розвиток місцевих підприємств, що надають послуги туристам, таких як екскурсії, прокат спортивного обладнання, сувенірні магазини.

Отже, можемо висунути висновок, що основні чинники, які впливають на становлення та розвиток територіальних рекреаційних систем і визначають основні умови формування їх рекреаційних характеристик, це соціально-

економічні, демографічні, ресурсно-екологічні, геополітичні та соціально-психологічні фактори. Ці чинники базуються на природі походження, тривалості користування та способу розвитку середовища функціонування. Спостерігаючи рівень рекреаційної привабливості територіальної рекреаційної системи, застосовуючи такі чинники, як рекреаційні ресурси, залучення кваліфікованих працівників для обслуговування туристів, планування керованих заходів, формування відповідних цін, можна ефективно управляти використанням даної рекреаційної території, збільшувати або зменшувати потік туристів, що дозволить регулювати використання рекреаційних ресурсів території та антропогенне навантаження на неї.

2.2 Сучасний стан рекреаційної галузі в Вижницькій міській громаді

Вижничина – одна з найбагатших громад за кількістю та значенням пам'яток архітектури, культури та сакральності. Цей безцінний скарб походить із давнього минулого. Протягом століть у громаді розвивалися унікальна культура та мистецтво, які поєднували місцеві традиції з впливом інших народів. Тут збереглася автентика, архітектура, мистецтво, храми, традиції, обряди та фольклор.

В останні роки спостерігається зростання інтересу до Карпат, що стає приводом для розвитку індустрії відпочинку. У міській громаді м. Вижниця спостерігається тенденція збільшення туристичних об'єктів, які надають послуги відпочинку. Наразі на Вижничині туристичні послуги надають 67 суб'єктів господарювання, з них 16 об'єктів туризму та відпочинку та 51 об'єкт зеленого туризму. Спостерігається будівництво туристичних баз і будинків відпочинку.

Аналізуючи практичний стан туристичної галузі громади, насамперед слід відзначити постійну позитивну динаміку, яка спостерігається в цих галузях протягом останніх років. Поступово розвивається туристично-рекреаційна інфраструктура області, збільшується спектр туристичних послуг, підвищується якість обслуговування. Про це свідчить збільшення за останні роки кількості туристів, які відвідали Вижничину з туристично-оздоровчою метою. На території громади створена та успішно працює широка мережа рекреаційних

закладів, яка налічує 20 туристичних об'єктів, серед яких два пансіонати з лікуванням «Черемош» та «Зелені пагорби», 2 туристичні комплекси, туристична база «Кремениця» та оздоровчо-туристичний комплекс «Гуцульська Гражда» та природно-оздоровчий комплекс «Буковинська черешенька» та 15 сільських зелених садиб.

Розміщення турбаз та туристичних комплексів такі як Кремениця



Рис. 1 дві найпопулярніші бази в с.Виженка

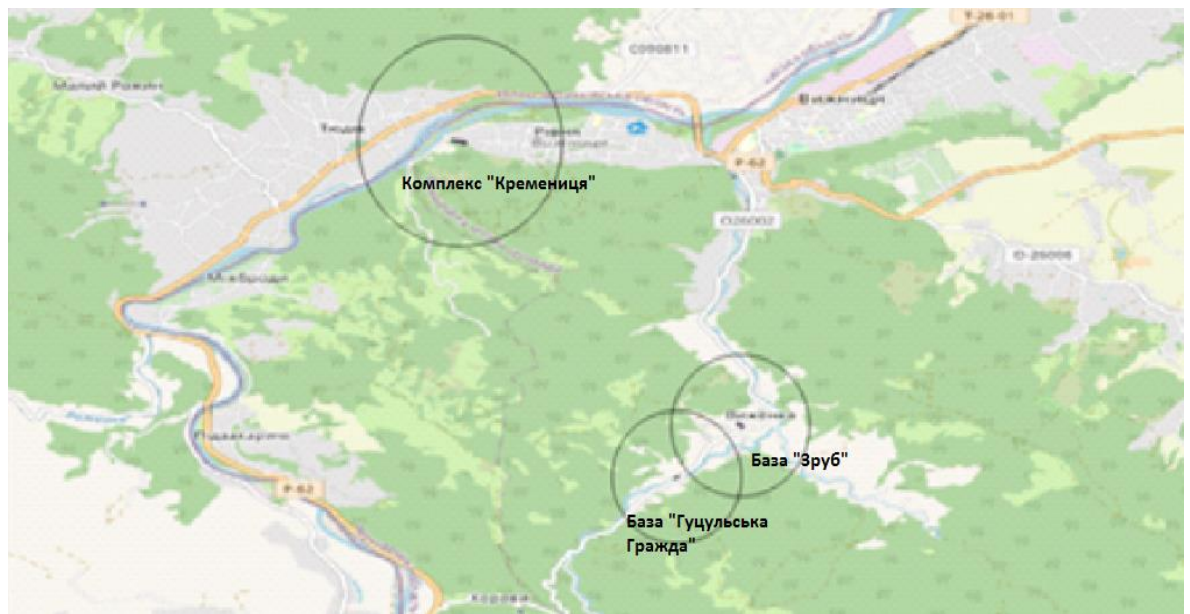


Рис. 1.2 розміщення комплексу «Кремениця» відносно інших баз

Важливим досягненням стало те, що у жовтні 2018 року було організовано та проведено Міжнародний фестиваль гірських професій. Такий фестиваль відбувся вперше в Україні. Це була певна візитівка для Вишницького району. Це

була гарна можливість показати іноземним партнерам та партнерам із сусідніх регіонів потенціал області. Спостерігається тенденція зростання туристичних закладів, продовжується будівництво туристичної бази в місті. Погана Виженка від О.Б. Кулінковича, тривають внутрішні оздоблювальні роботи. Завершено будівництво та введення в експлуатацію ферми «Зруб» в селі Виженка, на 46 місць. Знаходиться в 3,4 км від найближчого витягу "Німчич". Популярністю серед відпочиваючих користуються такі рекреаційні заклади, як вілла «BeeHotel» у м. Вижниця на 6 місць та відстань до центру м. Вижниця 1,6 км; Садиба "KaZka" в с.Виженка до 48 місць та 5 км від центру; комплекс «Кремения» в с.Рівня, є ресторан з готелем на 100 місць одночасно, розваги для туристів, пішохідна екскурсія до печери Довбуша протяжністю 6 км і тривалістю 5 годин, відстань від комплексу до центру 3,4 км. Будинок відпочинку "Садиба на озерах" до 11-13 місць в с.Іспас, 14 км від центру Вижниці та 18 км від курорту "Перевал Німчич". Двоповерхова садиба "Гуцульська Гражда" в селі Вижниця до 40 місць, можливі прогулянки, екскурсії, також можна покататися на конях, відстань до міста Вижниця 5,7 км. Для туристів створені умови для справжнього відпочинку, щоб вони відчули колорит і природу Карпат. «Гірський підйомник» у селі Виженка, розрахований на 36 місць, пропонує екскурсії, розроблено 7 гірських маршрутів, мандрівки в гори та ін., катання на конях, квадроциклах, рафтинг. Відстань до центру Вижниці 4,9 км. Гірськолижний курорт «Перевал Німчич» розташований на висоті 586,3 м над рівнем моря, розташований між Вижницьким (с. Виженка) та Путильським (с. Підзахаричі) районами, є одним із наймальовничіших Буковинських Карпат. Звідси відкривається гарний вид на полонину, якою протікає бурхлива річка Черемош. Схили до перевалу круті, тому дорога звивиста з багатьма поворотами. Поблизу перевалу є джерела залізної мінеральної води, на гірських річках – мальовничі водоспади, які привертають увагу туристів. Взимку це засніжені схили, де можна покататися на санках, лижах, сноубордах, конях, снігоходах. Влітку можна зайнятися пішим туризмом, велопогулянками, водними маршрутами, альпінізмом, а при бажанні можна покататися на парашані та відчути всю велич Карпат. Поруч знаходяться

природні пам'ятки Буковинських Карпат: вражаючі скелі Соколине око та Протяте Камінь; печера ватажка опришків Олекси Довбуша. Дістатися до цих об'єктів можна лише пішохідними маршрутами.

Значну історичну та туристичну цінність мають такі музеї: Музей-садиба народного художника України Н. Яремчука, Вижницький історико-краєзнавчий музей, Музей сакрального мистецтва, Храм заслуженого майстра українського народного мистецтва О. Гасюка, вул. Будинок художника і музей поета Д. Загула в селі Мілієве. Вижниччина – найбагатша громада області за кількістю церков, які є архітектурними шедеврами та не мають аналогів у світі. Серед них - Свято-Дмитрівська церква (XIX ст.), Свято-Михайлівська церква (кін. XIX ст.), Петропавлівська церква (XIX ст.). Є також історичні споруди, серед яких станція Вижниця (приміщення австрійських часів), ратуша Вижниці (поч. XX ст.), головна синагога (будинок району народної творчості та розваг) та Будинок дитячої та юнацької творчості. Також були встановлені пам'ятники Т.Шевченку та Л.Кобилиці у м. Вижниці, а погруддя Ю. Федьковича прикрашає міський парк Вижниці. Пам'ятна каплиця на честь 75-річчя Буковинського віча знаходиться на в'їзді до с. Виженка.

Особливу увагу слід віднести народним традиціям, обрядам та промислу краю. Вижницька громада славиться своїми старовинними традиціями та обрядами, які є джерелом національної ідентичності. Ця громада привертає туристів своїм неповторним буковинським колоритом та унікальною ментальністю, в якій домінує релігійність та патріотизм. Вижниччина завжди була прихильна до збереження своєї духовної спадщини, звичаїв, легенд, народних ремесел та фольклору. Тут зосереджені народні умільці, які передають своє ремесло з покоління в покоління. Осередками ремесел в Вижниччині є ткацтво, вишивка, писанкарство, ковальство, а також художня обробка металу.

Вижницький коледж прикладного мистецтва ім. В.Шкрібляка (1905 р.) діє до сьогодні і пропонує високоякісну освіту в галузі прикладного мистецтва та дизайну. Крім того, у Вижниці є музей прикладного мистецтва, який зберігає багату колекцію творів мистецтва різних епох та стилів. Також варто зазначити,

що Вижницька громада досить активна в організації різноманітних культурних заходів та фестивалів, на яких можна побачити й придбати різноманітні вироби місцевих майстрів. Наприклад, щорічно в місті проходить фестиваль "Вижницькі шляхи", на якому представлені народні ремесла, мистецтво, музика, традиційні страви карпатського регіону та багато іншого. Вижницька громада може стати цікавим напрямком для туристів, які цікавляться культурою та мистецтвом, а також бажають побачити традиційний колорит Закарпаття та насолодитися його гостинністю.

Варто відзначити Національний природний парк «Вижницький», який відіграє чималу роль в рекреації. Тут переважають мішані ялицево-букові ліси, які вважаються корінним деревостаном. Більше 95% території парку вкрита лісовою рослинністю. Територія парку багата на мінеральні джерела різного типу, одне із них джерело «Лужки» з унікальним хімічним складом має рідкісні цілющі властивості. За площею це один з найменших національних природних парків Українських Карпат, проте з його появою було сформовано досить струнку мережу заповідних територій регіону, що репрезентують усі висотно-поясні структури цієї частини Карпат Національний парк розташований на території, яка завжди була центром відпочинку та туризму в Буковині. Через цей парк пролягають популярні туристичні маршрути, і зараз тут активно відновлюють стежки для пішохідного туризму, прокладають екологічні стежки для вивчення природи і починають розвивати зелений туризм. У парку є туристична база "Черемош", притулок "Німчич" і невеликі гостьові будинки. Для відвідувачів пропонуються одно- і дводенні екологічні маршрути, такі як "Кам'яне кільце парку", "Попасму Волотів", "Бозна". Територія парку та навколишні місцевості багаті на мінеральні води. Води джерел "Черешенька" та "Вижницька мінеральна" мають високу мінералізацію, а води джерела "Лужки" відомі своїми лікувальними властивостями, включаючи лікування захворювань органів травлення та гемофілії. Недавно також виявлено два джерела типу "Нафтуса", промислове використання яких розпочалося. Загальні рекреаційні можливості території парку оцінюються на 83 бали за 100-бальною шкалою[12].

За 2020 рік об'єктами туризму сплачено податкових платежів до бюджетів усіх рівнів в сумі 72,5 тис. грн. В той же час, в галузі туризму Вижницької міської територіальної громади залишається багато невирішених питань і проблем, які суттєво заважають реалізовувати туристичний та курортний потенціал громади.

2.3 Організаційно-управлінські аспекти планування

Організаційно-управлінські аспекти планування мають вирішальне значення для ефективного розвитку рекреаційної галузі у Вижницькій міській громаді. Ці аспекти включають в себе політичну підтримку, інвестиційну привабливість, управління та координацію розвитку, а також маркетинг і просування рекреаційних можливостей[9].

Державна та місцева політика відіграє важливу роль у формуванні сприятливих умов для розвитку рекреаційної галузі у Вижницькій міській громаді. Влада на різних рівнях повинна активно підтримувати ініціативи, спрямовані на розвиток туризму та рекреації, створювати правове поле та фінансові механізми для реалізації таких проектів. Підтримка на державному рівні включає в себе:

- Законодавчі акти та нормативні документи
- Фінансову підтримку
- Маркетинг та просування

Що стосується законодавчих актів, то державна влада може розробляти та приймати закони, які регулюють діяльність у сфері туризму та рекреації. Ці закони можуть включати пільгові умови для інвесторів, спрощені процедури отримання дозволів на будівництво та експлуатацію об'єктів рекреації, захист прав туристів та місцевого населення.

Під час фінансової підтримки держава може виділяти кошти на реалізацію великих інфраструктурних проектів, таких як будівництво доріг, модернізація комунікацій, створення нових рекреаційних зон. Також важливим є надання грантів та субсидій для малих і середніх підприємств, які працюють у сфері туризму.

Ну а в маркетингу держава може брати участь у просуванні туристичного потенціалу регіону на міжнародних ринках, організовувати туристичні виставки, конференції, форуми, а також рекламні кампанії.

А ось місцева влада має надавати таку підтримку як:

- Місцеві програми розвитку
- Партнерство з бізнесом та громадськими організаціями
- Розвиток інфраструктури

Місцева влада повинна розробляти та впроваджувати програми розвитку туризму, які враховують особливості та потенціал регіону. Це можуть бути програми створення нових туристичних маршрутів, розвитку екологічного та сільського туризму, підтримки місцевих культурних ініціатив. Також важливо встановлювати партнерські відносини з місцевим бізнесом, інвесторами, громадськими організаціями, які зацікавлені в розвитку туризму. Місцева влада може створювати спільні проекти, залучати приватний капітал, надавати консультаційну та організаційну підтримку. Ну і місцева влада повинна забезпечувати розвиток та підтримку інфраструктури, необхідної для туристів. Це включає облаштування доріг, паркувань, туалетів, інформаційних центрів, місць для відпочинку та розваг[9].

Розвиток вищезазначених пунктів звичайно ж залежать від фінансів та інвестицій. Інвестиції є ключовим чинником для розвитку рекреаційної галузі, адже саме вони забезпечують фінансування для будівництва нових об'єктів та модернізації існуючих. Для залучення інвестицій у Вижницьку міську громаду необхідно створити сприятливі умови та активно працювати над підвищенням інвестиційної привабливості.

На мою думку для створення сприятливих умов для інвесторів потрібно надавати податкові пільги для підприємств, які інвестують у розвиток рекреаційної інфраструктури. Це можуть бути знижені ставки податків, звільнення від сплати певних зборів на певний період часу. Важливо забезпечити прозорі та прості процедури для отримання дозволів на будівництво та експлуатацію об'єктів. Це включає спрощення бюрократичних процедур,

зменшення кількості необхідних документів та скорочення термінів їх розгляду. Інвестори повинні бути впевнені в безпеці своїх вкладень. Місцева влада може надавати юридичні гарантії, а також забезпечувати захист прав інвесторів на законодавчому рівні[10].

Також потрібно розробити детальні стратегічні плани розвитку рекреаційної галузі, які включатимуть конкретні проекти з чітко визначеними цілями, термінами реалізації та обсягами фінансування. Ці плани повинні бути доступними для потенційних інвесторів. Активне просування інвестиційних проектів на спеціалізованих форумах, конференціях, виставках допоможе привернути увагу інвесторів. Необхідно підготувати якісні презентаційні матеріали, що демонструють привабливість проектів та потенційні вигоди для інвесторів.

Важливо співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, які можуть надавати фінансову та технічну підтримку для реалізації великих інфраструктурних проектів.

Місцева влада повинна надавати інвесторам консультаційну підтримку на всіх етапах реалізації проектів. Це може включати допомогу у виборі ділянок для будівництва, підготовці необхідної документації, отриманні дозволів. Також важливо забезпечити постійний супровід інвестиційних проектів, надавати оперативну підтримку у вирішенні проблемних питань, організовувати зустрічі з представниками різних органів влади та інституцій.

Не можна забувати і за управління та координацію розвитку рекреаційної інфраструктури. Ефективне управління та координація є ключовими елементами для успішного розвитку рекреаційної інфраструктури у Вижницькій міській громаді. Це включає в себе організаційні структури, процеси прийняття рішень та взаємодію між різними зацікавленими сторонами[11].

Організаційні структури та управлінські механізми наприклад допоможуть створити координаційні ради та комітети, які складатимуться з представників місцевої влади, бізнесу, громадських організацій та експертів. Ці ради можуть

займатися розробкою стратегій розвитку, координацією проектів та моніторингом їх виконання. Також важливо визначити управлінські структури, які будуть відповідальні за реалізацію конкретних проектів у сфері рекреації. Це можуть бути спеціалізовані департаменти в складі місцевої адміністрації, які будуть займатися питаннями туризму, культури, екології та інфраструктури. Ну і необхідно розробляти довгострокові та короткострокові плани розвитку рекреаційної інфраструктури, враховуючи всі аспекти і потреби громади. Плани повинні супроводжуватися чітким бюджетуванням та визначенням джерел фінансування.

Під час процесів прийняття рішень повинна бути прозорість та відкритість. Це може включати проведення публічних слухань, обговорень та консультацій з громадськістю щодо планів та проектів розвитку рекреаційної інфраструктури. Потрібне залучення місцевих жителів до процесу прийняття рішень, воно допоможе врахувати їхні інтереси та потреби. Це можна здійснити через опитування, громадські форуми, зустрічі та інші форми взаємодії з населенням.

Обов'язково проводити регулярний моніторинг та оцінку виконання проектів і програм, щоб своєчасно виявляти проблеми та вносити необхідні корективи.

Також неодмінно повинна бути взаємодія між зацікавленими сторонами. Необхідно активно співпрацювати з місцевим бізнесом, залучати підприємців до реалізації проектів у сфері рекреації. Це можуть бути спільні інвестиційні проекти, партнерські програми та інші форми співпраці. Громадські організації можуть стати важливими партнерами у розвитку рекреаційної галузі. Вони можуть брати участь у реалізації екологічних, культурних та освітніх проектів, а також надавати підтримку у вигляді волонтерів. Важливо забезпечити ефективну взаємодію між різними відомствами та організаціями, які залучені до розвитку рекреаційної інфраструктури. Це включає координацію дій між департаментами екології, культури, транспорту, туризму та іншими.

Як я вже зазначав раніше потрібно звичайно ж маркетинг та просування рекреаційних можливостей. Впринципі маркетинг і просування є важливими

складовими для залучення туристів та інвесторів до Вижницької міської громади. Вони допомагають підвищити обізнаність про туристичний потенціал регіону та створити позитивний імідж громади.

Щоб розробити маркетингову стратегію, яка зацікавить та просуне даний регіон, потрібно провести аналіз цільових аудиторій, а саме визначити основні цільові аудиторії, на які буде спрямована маркетингова діяльність. Це можуть бути як внутрішні, так і зовнішні туристи різних вікових груп, з різними інтересами та потребами. Важливо провести сегментацію ринку, щоб визначити пріоритетні сегменти, на які буде спрямована маркетингова діяльність. Це дозволить ефективніше використовувати маркетингові ресурси і досягати кращих результатів. Також потрібно розробити унікальний бренд громади, який підкреслює її унікальні особливості та привабливість, допоможе виділитися на ринку та привернути більше туристів. Бренд повинен відображати культурні, природні та історичні багатства регіону[15].

Саме просування туристичного потенціалу потрібно проводити через інтернет-маркетинг. Важливо активно використовувати інтернет для просування туристичного потенціалу громади. Це включає створення та підтримку офіційного веб-сайту, присутність у соціальних мережах, використання онлайн-реклами та SEO. Дуже важливо брати участь у туристичних виставках та форумах, це допоможе привернути увагу туристичних операторів, інвесторів та інших зацікавлених сторін. На таких заходах можна презентувати туристичний потенціал громади, проводити переговори та встановлювати партнерські зв'язки.

Також потрібні рекламні кампанії у ЗМІ, на радіо та телебаченні допоможе підвищити обізнаність про туристичні можливості громади. Рекламні матеріали повинні бути яскравими, інформативними та спрямованими на цільові аудиторії.

А щоб підтримувати туристичну інфраструктуру потрібно створити інформаційні центри для туристів, де вони можуть отримати інформацію про туристичні маршрути, місця для відпочинку, заходи та послуги. Це підвищить комфорт та зручність для відвідувачів.

Важливо встановлювати зрозумілі знаки та навігаційні вказівники, які допоможуть туристам орієнтуватися на місцевості та знайти потрібні об'єкти. Це підвищить зручність пересування та зробить відвідування громади більш приємним.

Сприяння співпраці з місцевими підприємствами, які надають туристичні послуги, такими як готелі, ресторани, туристичні агентства. Спільні маркетингові заходи та програми лояльності допоможуть залучити більше туристів і підвищити їх задоволення від перебування в громаді.

Ефективне управління та координація розвитку рекреаційної інфраструктури, а також активний маркетинг і просування туристичних можливостей є критично важливими для успішного розвитку Вижницької міської громади. Врахування організаційних структур, прозорих процесів прийняття рішень, взаємодії між зацікавленими сторонами, а також розробка та реалізація ефективних маркетингових стратегій дозволить створити сприятливі умови для розвитку рекреаційної галузі, залучити більше туристів та інвесторів і підвищити якість життя місцевого населення[16].

Розділ 3. Сучасний стан та перспективи розвитку рекреаційної галузі Вижицької міської громади

3.1 Планування перспектив розвитку рекреаційної галузі громади

Загальна характеристика природних ресурсів має дієве значення щодо визначення перспективи організації рекреаційної діяльності на основі потенціалу природних ресурсів з урахуванням зон території Вижицького НПП. При цьому основним критерієм є визначення загальних порогових значень рекреаційної ємності для організації відпочинку в зонах відпочинку проекту та додаткового формування її інфраструктури. Перспектива організації короткочасного та стаціонарного відпочинку базується на оцінці ландшафтної структури з урахуванням наявного лісового фонду. Враховуючи стан лісів, допустимі рекреаційні навантаження визначені як мінімальні, які враховуються при визначенні загального рекреаційного навантаження на території. У межах цієї ємності виділяють найбільш привабливі території для організації зон стаціонарного та короткочасного відпочинку. Розрахунок граничних значень проєктованих зон відпочинку наведено в таблиці 1.

Перспектива пляжної рекреації полягає в урізноманітненні рекреаційних форм відпочинку, для цього необхідно створити чітку систему фігурних штучних пляжів у межах межі від центрів виділених зон відпочинку, стаціонарного та короткочасного відпочинку. Їх формування повинно здійснюватися методом створення накопичувачів (басейнів) і використання існуючих ставків. Розрахунок пляжної рекреації в межах рекреаційних зон проекту наведено в таблиці 2. Загальна місткість пляжів, сформованих стаціонарними рекреаційними зонами, становить 2622 місця. Норматив для пляжної та прибережної зон становить 6,0 га. У зонах короткочасного відпочинку відповідно – 740 місць; 1,68 га. Пляжні зони формуються на основі існуючої річкової системи, методом створення водонакопичувальних басейнів, зі стандартним підігрівом води. Утворені пляжі підлягають санітарно-технічному впорядкуванню та благоустрою.

Тут наявна перспектива розвитку оздоровчої та лікувальної діяльності, наявні кадастрові запаси мінеральних вод, оцінені НТР. У такому вигляді вони не використовуються. Його подальше використання вимагає досліджень, реабілітації та науки про туризм. Порогові значення оздоровчих і лікувальних ресурсів наведені в таблиці 3. Наявний природно-рекреаційний ресурс використовується обмежено. З урахуванням додаткової діяльності НПП «Вижницький» наведено розрахунки порогових значень рекреації, які визначають широку перспективу її розвитку. Ці пропозиції є соціально спрямованими та мають бути реалізовані через інвестиційну привабливість певної форми господарської діяльності Вижницької громади та Чернівецької області. Вони спрямовані на нормативне забезпечення рекреаційного та оздоровчого відпочинку населення за системою рекреаційних зон, запропонованих для стаціонарного та короткочасного відпочинку. За посиланням обговорення пропонується розроблена візуалізація Вічного майдану.

За результатами роботи у Вижницькій громаді визначено наступне стратегічне планування: Вижницька громада є воротами в Карпати та є екологічно чистою територією із самобутнім та неповторним ландшафтом і багатим гостинним народом, він є центром культури, традицій, народних промислів, туризму та відпочинку Буковини. Такий вибір зумовлений потужним природно-рекреаційним потенціалом громади та зручним розташуванням для розвитку туризму. Відповідно, першим стратегічним завданням розвитку Вижницької громади став «Розвиток туристичного потенціалу та підприємницької діяльності громади», що передбачає розвиток та просування туристичного продукту туризму та публічного простору громади на туристичні потреби. У цьому пріоритеті також зазначено, що необхідно залучати інвестиції в громаду та розвивати малий та середній бізнес, але таким чином, щоб він доповнював та зміцнював туристичну галузь. Другим стратегічним завданням розвитку Вижницької громади стала інтеграція міста з сільською територією таким чином, щоб центр громади виступав рушієм розвитку інших населених

пунктів і виводив їх на якісно високий рівень життя. В першу чергу це стосується розвитку інфраструктури та покращення якості адміністративних, соціальних та культурних послуг у громаді, однак цей пріоритет розвитку передбачає підтримку економічної діяльності громади населенню сільської місцевості, головним чином за рахунок розвитку сільського господарства. співробітництво. [3]

Згідно планувальних рішень на території Вижницької громади передбачені дві міжселенські туристично-рекреаційні зони. Цей проект визначає певні області з вражливими ландшафтами та природними ресурсами вздовж річок Черемош та Серет. Ці місця мають сприятливий клімат для відпочинку. Оскільки Вижницька громада розташована у гірській місцевості, з рівнями від 500 до 1340 метрів над рівнем моря, проект передбачає розвиток гірсько-рекреаційних комплексів. Розглядається створення гірсько-рекреаційного комплексу в районі села Виженка, з удосконаленням обслуговування від самого села. Також, планується розвиток рекреаційної інфраструктури в селі Мигове з орієнтацією на місто Велика Кичера. Особлива увага приділяється розвитку зеленого туризму, який має велике значення для економічного та соціального зростання у сільських районах. Основний центр рекреаційного розвитку у НПП "Вижницький" очікується в селі Заріччя, де розвивається зелений сільський туризм. Поруч розташоване селище Берегомет, яке також активно залучається до цього виду туризму. Дорога з села Заріччя вглиб парку також відкриває можливості для розвитку туризму в цій області. Таким чином, в цій частині парку буде здійснено регулятивні заходи, які враховують потреби відпочиваючих.

3.2 Рекреаційна галузь Вижницької міської громади

Рекреаційні об'єкти Вижницької міської громади охоплюють різноманітні природні, культурні, історичні та спортивні локації. Основною зеленою зоною є Вижницький міський парк – популярне місце відпочинку для місцевих жителів і туристів. Парк має багату історію, доглянуті алеї, фонтани та дитячі майданчики, що робить його привабливим місцем для проведення дозвілля. Крім

центрального парку, громада має декілька менших скверів, які також слугують місцем відпочинку і спілкування.

Одним з ключових природних об'єктів є Національний природний парк «Вижницький». Цей парк відіграє важливу роль у збереженні біорізноманіття регіону, пропонуючи туристам екологічні стежки і маршрути для піших прогулянок. Такі природні об'єкти як лісові масиви та заповідники також мають велике значення, надаючи можливості для екотуризму і активного відпочинку[1].

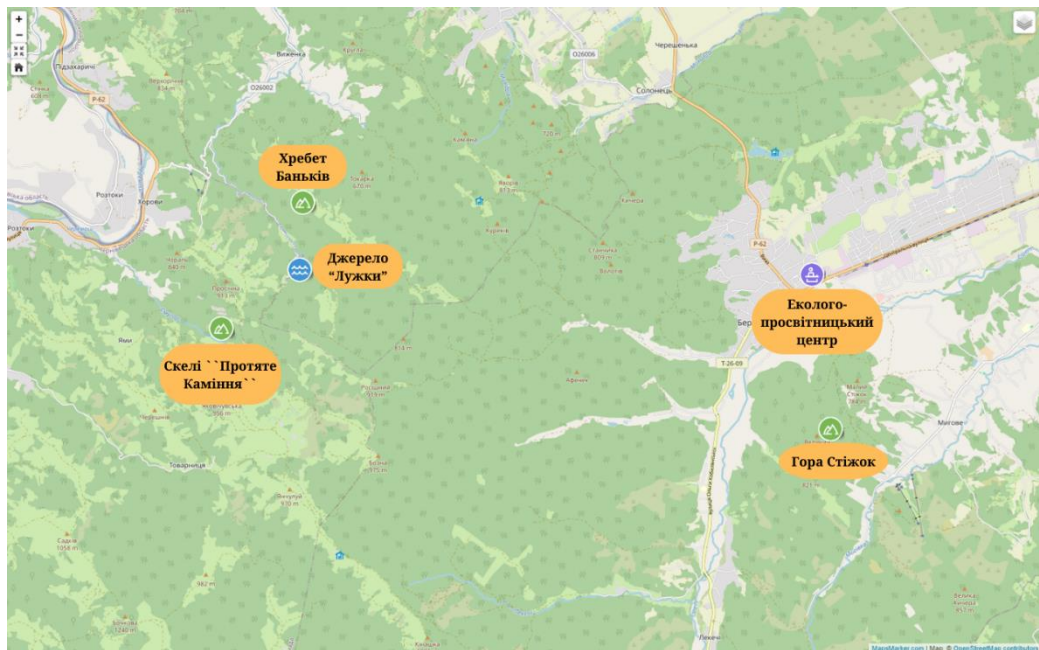


Рисунок 3.1 Карта НПП Вижицький[18]

Річка Черемош є важливим водним об'єктом громади. Вона приваблює туристів своїми можливостями для плавання, риболовлі та рафтингу. Вдовж річки розташовані пляжі і зони відпочинку, що створює сприятливі умови для відпочинку на воді. Окрім річки, в громаді є кілька озер і водоймищ, які слугують місцями для кемпінгу, пікніків і водних видів спорту.

Культурні та історичні пам'ятки Вижицької громади включають архітектурні об'єкти, такі як старовинні будівлі, церкви і монастирі. Ці пам'ятки мають не лише історичне, але й туристичне значення. Збереження і реставрація цих об'єктів є важливими завданнями для громади. Музеї та виставкові зали

також відіграють важливу роль у збереженні культурної спадщини та розвитку культурного туризму.

Серед спортивних об'єктів виділяються стадіони, спортивні комплекси, басейни та аквапарки. Вони забезпечують можливості для занять спортом, організації спортивних секцій та гуртків для дітей і дорослих. Розвиток спортивної інфраструктури сприяє популяризації здорового способу життя серед населення.

Транспортна інфраструктура відіграє важливу роль у доступності рекреаційних об'єктів. Основні дороги та під'їзні шляхи до рекреаційних зон потребують постійного підтримання у належному стані. Якість доріг має безпосередній вплив на туристичну привабливість громади. Планується проведення ремонтних робіт та будівництво нових доріг для покращення транспортної доступності.

Комунікаційна інфраструктура, включаючи електропостачання, водопостачання та каналізацію, має бути на високому рівні для забезпечення комфорту відвідувачів рекреаційних об'єктів. Сучасний стан інтернет-зв'язку та мобільного покриття також є важливим фактором, і громада працює над їх покращенням.

Наявність зручного громадського транспорту, який обслуговує рекреаційні зони, є критично важливою. Громадський транспорт повинен бути зручним і доступним для туристів та місцевих жителів. Водночас розвиток екологічного транспорту, такого як велосипеди та електроскутери, може стати гарною альтернативою для пересування.

Для комфорту відвідувачів важливо мати необхідну інфраструктуру, таку як туалети, лавки, навіси, зони для барбекю. Інформаційні стенди та вказівники допомагають туристам орієнтуватися у рекреаційних зонах, забезпечуючи їх необхідною інформацією[15].

Інклюзивність та доступність рекреаційних об'єктів для людей з обмеженими можливостями є ще одним важливим аспектом. Потрібно забезпечити наявність пандусів, спеціальних доріжок, доступних туалетів, щоб

всі відвідувачі могли комфортно насолоджуватися відпочинком. Громада планує покращення інклюзивності інфраструктури, залучаючи до цього процесу громадські організації.

На основі аналізу поточного стану рекреаційної інфраструктури Вижницької міської громади можна зробити висновок, що вона має значний потенціал для розвитку. Основні рекреаційні об'єкти, такі як парки, лісові масиви, річка Черемош, культурні пам'ятки та спортивні комплекси, вже сьогодні приваблюють багато відвідувачів. Однак, для подальшого розвитку необхідно вирішити ряд проблем, таких як покращення транспортної та комунікаційної інфраструктури, підвищення рівня інклюзивності та доступності об'єктів, а також модернізація існуючих зручностей для відвідувачів.

Плануючи подальший розвиток, громада повинна орієнтуватися на залучення інвестицій, розвиток екологічного транспорту, забезпечення високої якості послуг та збереження природної і культурної спадщини. Ці заходи дозволять значно підвищити туристичну привабливість Вижницької міської громади та сприятимуть її економічному розвитку.

3.3 Проблеми та перспективи розвитку рекреаційної галузі у Вижницькій міській громаді

У наш час існує багато визначень поняття "рекреаційне середовище", які надали такі автори як Бейдик О.О., Веденін Ю.А., Лук'янова Л.Г. та інші. Це комплекс взаємопов'язаних факторів, що включає рекреаційні ресурси, діяльність та утворення. Важливо розуміти наслідки для природного середовища при формуванні рекреаційних систем і шукати оптимальні рішення для задоволення потреб людей, зберігаючи ландшафтне розмаїття. Рекреаційна діяльність постійно змінюється, відповідаючи потребам рекреантів, але залишаючись в межах потенційних можливостей ресурсів. Порушення балансу в рекреаційному середовищі може призвести до урбанізації або деградації ландшафту та зниження якості середовища. Тому, щодо використання територій

національних парків для туристсько-рекреаційної діяльності, важливо дотримуватися кількох підходів. Це дасть можливість виконувати основні завдання парків зі збереження екологічного різноманіття та раціонально використовувати їх для пізнавальних, освітніх та рекреаційних цілей. Важливо усвідомлювати необхідність комплексного підходу до розв'язання проблеми туристсько-рекреаційної діяльності в парках.

По-перше із створенням туристичних стежок необхідно готувати інструкторські кадри на маршрути, які були б не просто звичайними гідами але й залучали людей берегти природу та шанувати її. По-друге – облаштування маршруту має включати не тільки встановлення рекламних щитів, але й розчисткою та облаштуванням джерел, облаштування місць зупинок на маршруті, необхідно облаштувати місця для багаття, для збору сміття, залишати після себе невелику кількість дров для розпалки наступним туристам. По-третє – забезпечити відпочиваючих, які надають перевагу самостійному пересуванню по території парку, відповідним картографічним матеріалом, зміст якого буде полягати про інформацію маршруту та позначки про можливі місця зупинок.

Стратегічне планування є основою для успішного розвитку рекреаційної галузі Вижницької міської громади. Довгострокові цілі та плани розвитку включають створення привабливих умов для туристів, збереження природних і культурних ресурсів, а також покращення якості життя місцевих жителів. Важливо розробити комплексний план, який враховуватиме різноманітні аспекти рекреації та туризму, а також передбачатиме інвестиційні проекти та ініціативи.

Однією з головних цілей є підвищення рівня туристичної привабливості регіону. Це включає в себе розвиток нових туристичних маршрутів, організацію культурних та спортивних заходів, а також активну популяризацію громади як туристичного напрямку. Розробка маркетингової стратегії та її ефективна реалізація дозволить залучити більше відвідувачів і створити позитивний імідж Вижницької міської громади[20].

Розширення та модернізація рекреаційної інфраструктури є необхідними для створення комфортних умов для відвідувачів і підвищення конкурентоспроможності громади. Планується реконструкція існуючих об'єктів, таких як парки, сквери, спортивні комплекси, а також будівництво нових рекреаційних зон. Це можуть бути нові парки, велодоріжки, зони відпочинку вздовж річки Черемош та інші інфраструктурні проекти.

Важливим аспектом є забезпечення доступності інфраструктури для всіх категорій населення, включаючи людей з обмеженими можливостями. Для цього необхідно передбачити будівництво пандусів, спеціальних доріжок, доступних туалетів та інших зручностей. Крім того, планується покращення комунікаційної інфраструктури, включаючи електропостачання, водопостачання, каналізацію та інтернет-зв'язок.

Використання новітніх технологій може значно покращити якість рекреаційних послуг та підвищити їх привабливість для туристів. Однією з таких технологій є впровадження додатків для туристів, які допоможуть їм орієнтуватися у місті, знаходити цікаві місця, отримувати інформацію про події та маршрути. Використання віртуальної реальності (VR) для проведення екскурсій може стати додатковою перевагою і залучити більше відвідувачів.

Екологічні та стійкі практики також є важливим аспектом розвитку рекреаційної галузі. Використання екологічно чистих матеріалів, розвиток зелених зон, впровадження програм з утилізації відходів та енергозбереження сприятимуть збереженню природних ресурсів та підвищенню екологічної свідомості населення.

Для реалізації запланованих проектів необхідно залучати інвестиції та налагоджувати партнерства з приватними інвесторами, іншими громадами та міжнародними організаціями. Це може включати в себе як фінансову підтримку, так і обмін досвідом та технологіями. Співпраця з бізнесом, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами дозволить створити синергію та досягти кращих результатів[11].

Важливо розробити механізми стимулювання інвесторів, такі як податкові пільги, спрощення процедур отримання дозволів та інші інструменти. Прозорість та відкритість у співпраці з інвесторами створить довіру та забезпечить стабільний потік інвестицій у рекреаційну галузь.

Розвиток рекреаційної галузі неможливий без кваліфікованих кадрів. Необхідно створити програми навчання та підвищення кваліфікації для працівників цієї сфери. Це можуть бути курси з гостинності, менеджменту у сфері туризму, екологічного туризму та інших напрямків. Співпраця з вищими навчальними закладами та професійними школами дозволить забезпечити підготовку молодих фахівців.

Залучення молодих кадрів є також важливим аспектом. Потрібно створювати сприятливі умови для роботи молоді у рекреаційній галузі, забезпечуючи їм можливість для кар'єрного росту та професійного розвитку. Це сприятиме збереженню молодих талантів у громаді та забезпечить стійкий розвиток галузі.

Організація культурних та спортивних заходів є важливим інструментом для залучення туристів і популяризації громади. Планується проведення різноманітних фестивалів, змагань, концертів та інших масових заходів, які привертатимуть увагу як місцевих жителів, так і туристів. Це можуть бути як традиційні свята, що підкреслюють місцеву культуру, так і нові інноваційні заходи.

Підтримка місцевих культурних традицій та ініціатив також є важливою складовою. Це включає в себе підтримку місцевих митців, ремісників, організацію виставок, ярмарків та інших заходів, що сприятимуть збереженню та популяризації культурної спадщини громади.

Цілком очевидно, що на сьогодні поряд з низкою позитивних тенденцій існує ряд проблемних питань, які гальмують розвиток туристичної, рекреаційної та санаторно-курортної сфери громади. Швидке та ефективне вирішення цих питань дозволить створити передумови для якісного стрибка громади в цьому напрямі, що означатиме створення нових туристичних продуктів, збільшення

обсягів реалізації туристичних та санаторно-курортних послуг, залучення якомога більшої кількості туристів та осіб, які відвідуватимуть наш край з метою рекреації, оздоровлення та лікування, розвиток туристичної та лікувально-оздоровчої баз тощо.

До актуальних проблем галузі на сьогодні можна віднести[13]:

- 1) недоцільне використання можливостей для туризму та відпочинку у сільській місцевості;
- 2) неефективне використання туристичних ресурсів природно-заповідного фонду, яке створює загрозу для унікальних санаторно-курортних ресурсів;
- 3) недостатній рівень розвитку туристичної та рекреаційної інфраструктури;
- 4) відсутність або недостатній стан впорядкованих (облаштованих) туристичних маршрутів (недостатня кількість місць для короткочасного відпочинку, гірських туристичних притулків, недостатня кількість поширених і впроваджених шляхів для активного туризму, таких як пішохідні, велосипедні, водні тощо, а також недостатня їх популяризація).
- 5) недостатня інформаційна підтримка для туристів та підприємств, що працюють у галузі туризму (включаючи картки, інформаційну продукцію та візуальну інформацію), недостатня кількість дорожніх знаків та вказівників;
- 6) поганий стан історичної та архітектурної спадщини;
- 7) поганий стан доріг та під'їздів до туристичних об'єктів, недостатнє використання транспортних можливостей для перевезення туристів;
- 8) низький рівень підтримки з боку держави для суб'єктів туристичної діяльності, які здійснюють прийом туристів в громаді;
- 9) Недостатнє забезпечення професійними кадрами в галузі туризму, курортів та відпочинку.
- 10) недосягнення ефективності заходів, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки територій, що придатні для розвитку рекреаційного бізнесу;
- 11) недостатня доступність інформації для іноземних туристів (відсутність логістики перекладу та іншої інформаційної продукції мовами інших країн

тощо);

12) низький рівень доступності краю для туристів з інвалідністю або обмеженими можливостями.

Безумовно, наведений перелік не є вичерпним та є інші проблемні питання, які потребують також уваги й значних зусиль для їх успішного вирішення. У той же час, всі ці проблеми диктують необхідність створення та втілення повноцінної місцевої політики розвитку туризму й курортів. При цьому, варто підкреслити, що така політика на місцевому рівні має формуватися та реалізовуватися з урахуванням сучасних технологій та інструментів просування, популяризації та розвитку туризму й рекреації. Враховуючи туристичний та рекреаційний потенціал Вижниччини, існує значна потреба в системному підході до розвитку туристичної, курортної та рекреаційної галузі громади, розробці та реалізації комплексу завдань і заходів, які забезпечать сталий розвиток туризму, курортів та рекреації.

З інтенсивним розвитком сільського зеленого туризму у селах Буковинських Карпат, великі сільські населені пункти, такі як Виженка, Багна, Черешенька, селище Берегомет, села Заріччя, Товарниця та хутір Хорови, стають все більш популярними для відпочинку. На території цих сіл з'являються рекреаційні зони, що наближаються до Вижницького національного парку. Тому збереження природи та оплата за вхід на територію парку стають важливими питаннями. Це можна вирішити шляхом регулювання туристичного потоку та створення прогулянкових маршрутів з місць найбільшого зосередження відпочиваючих.

Село Виженка щороку приймає велику кількість відпочиваючих у приватних будинках та на базі відпочинку "Зелені пагорби". Тут формується основний потік туристів, які переважно вирушають у напрямку урочища "Лужки", мінерального джерела, перевалу Німчич або урочища "Протяті камені". Більшість туристів проводять день у цих місцях і повертаються на нічне проживання до села або на базу відпочинку. Маршрути цих подорожей проходять через старі гірські дороги, тому ці туристи не завдають значної шкоди

території парку (за винятком залишеного сміття). Однак частина відпочиваючих віддає перевагу тривалому перебуванню в парку від одного до кількох днів чи навіть тижня. Саме ці групи потребують більшої уваги.

Поблизу сіл Багна та Черешенька розташована територія Національного природного парку. Тут на шляху рекреантів відвідувачів стоїть природна перешкода - хребет Волотів, висота якого становить близько 800 метрів. Прогулянки вздовж цього хребта можливі навіть для людей без спеціальної підготовки. Дорога по гребеню хребта майже рівна, з невеликими коливаннями висоти. Більш того, на цьому маршруті можна побачити багато цікавих місць і об'єктів, які привертають увагу туристів, такі як прекрасний вид на село Черешенька та, у ясну погоду, на високогірну місцину Хотин та місто Чернівці. У районі вершини Кам'яна (774 метри) також можна насолодитися чарівними пейзажами[7].

В загальному для вирішення наявних проблем та питань, які не дають повної можливості розвитку галузі рекреації та туристичній сфері повноцінно функціонувати у Вижницькій громаді. Враховуючи системний характер основних проблем у сфері туризму громади, пропонується їх подолати шляхом:

- 1) переконанням у тому, що Вижниччина є краєм туристичного, курортного та рекреаційного значення, а також створення і просування туристичного бренду Вижницької громади на внутрішньому та міжнародному туристичних ринках.

- 2) проведення інформаційно-промоційної роботи для популяризації та пропаганди туристичного, курортного й рекреаційного потенціалу Вижниччини на світових туристичних ринках.

- 3) створення сприятливих економіко-правових та організаційних умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у туристичну та курортну галузі.

- 4) розробка конкурентоспроможного туристичного та санаторно-курортного продукту громади, підвищення якості та розширення асортименту туристично-рекреаційних послуг.

- 5) комплексне дослідження запасів лікувально-оздоровчих ресурсів, таких

як мінеральні води та грязі.

6) розвиток туристичної та рекреаційної інфраструктури.

7) підтримка розвитку перспективних форм туризму (еко-туризм, активний відпочинок) з урахуванням збалансованого природокористування й збереження довкілля.

8) використання світових стандартів у системі туристичного знакування маршрутів активного туризму.

9) уніфікація готельних закладів згідно з міжнародними вимогами.

10) забезпечення організаційних та технічних заходів для безпеки туристів.

11) раціональне та ефективне використання природних, історичних та культурних ресурсів, відновлення архітектурних та етнічних пам'яток.

12) активізація міжнародної та міжрегіональної співпраці у сфері туризму, курортів та відпочинку.

Власне, головними завданнями для вирішення проблем це наявність чітких проектів для розроблення якісного обслуговування відпочиваючих. Наявність вдало облаштованих маршрутів місця відпочинку на маршрутах. Залучення інвестицій в дану громаду дасть поштовх на більший розвиток з вирішенням наявних проблем, що в свою чергу дасть більший приплив туристів розвиток громади. Також варто звернути увагу на навантаження антропогенного впливу на ландшафти та їх природне збереження задля охорони природнього середовища, щоб якомога краще рекреанти мали змогу відчувати багатство природи та відновити свої сили. [5], [24].

Висновки

Протягом свого існування рекреація завжди була важливою сферою економіки, яка постійно розвивалася і займає все більше місця у світовій економіці. Вона стала важливим джерелом доходів для національних бюджетів, оскільки сприяє росту обігу капіталу, збільшенню зайнятості та експорту послуг. Рівень споживання туристичних послуг став важливим показником якості життя. Розвиток рекреаційної галузі є пріоритетом для економіки та культури країни, сприяє підвищенню міжнародного престижу, соціально-економічному розвитку регіонів і збереженню ландшафтів від негативного впливу людської діяльності. Вижницька громада має всі передумови для розвитку рекреаційної діяльності через своє географічне положення, клімат, природні та культурні ресурси.

Розвиток рекреаційної галузі в цій громаді має велике перспективи і економічний зміст. Це означає, що активне розвиток такого виду туризму призведе до збільшення числа відпочиваючих, що в свою чергу приносить додаткові доходи у громаду.

Отже, Вижницька громада має вигідне територіальне розташування, туристичні ресурси та велику популярність серед відпочиваючих. Проте, незадовільний стан доріг, не дозволяє повноцінно та зручно вийти на гірськолижний комплекс «Німчич». Покращення транспортного покриття, розвиток та покращення зручних шляхів сполучення до курортів, покращення технічного стану обладнання, раціональне використання ресурсів та залучення додаткового капіталу дасть змогу збільшити зацікавленість відпочиваючих саме в цьому мальовничому місці, не дарма його називають люди «Ворота в Карпати»

Список використаних джерел

1. Андрюк М. \"Вижниччина - туристичний край\" [Електронний ресурс] / М. Андрюк. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://buk-visnyk.cv.ua/30-0/359/>.
2. Берданова О., Вакуленко В., Валентюк І.В., Ткачук А.Ф. Стратегічне планування розвитку ОТГ. Навчальний посібник / [Берданова О., Вакуленко В., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф.] – К. : . – 2017.
3. Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://buk-visnyk.cv.ua/misceve-samovryaduvannya/1003/>.
4. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ»
5. Веденин Ю.А. Динамичность среды и ресурсов рекреационной деятельности / Рекреационные ресурсы и методы их изучения. – М. : МФГО СССР, 1981.– 131 с.
6. Веденін Ю.А. Динамика територіально--рекреаційних систем. М.: Наука, 1982. 260 с
7. Вижницька міська громада [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://vnmiscrada.gov.ua/>.
8. Герасименко В.Г. Основы туристического бизнеса. Одесса: Черноморье, 1997. 160 с.
9. Дудкіна О.П. Регіональні особливості розвитку рекреаційних зон: автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. екон. наук: спец. 08.10.01 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка». Львів, 1999. 19 с
- 10.Євдокименко В.К. Регіональна політика розвитку туризму (методологія формування, практика реалізації): автореф. дис. на

- здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.10.01 «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка». Львів, 1997. 51 с.
11. Інструменти регіонального розвитку в Україні: навч. посіб. / авт. кол.: О. В. Берданова, Г. А. Борщ, В. М. Вакуленко, О. І. Васильєва, Н. М. Гринчук, О. С. Ігнатенко, І. М. Петренко, Н. А. Сич ; за ред. О. В. Берданової, В. М. Вакуленка. – К.: НАДУ, 2013.
 12. Коржик В. П. Вижницький національний природний парк // Енциклопедія сучасної України : у 30 т. / ред. кол. : І. М. Дзюба [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : [б. в.], 2005. — Т. 4 : В — Вог. — С. 392. — ISBN 966-02-3354-X.
 13. Крачило Н.П. Основы туризмоведения. К.: Вища школа, 1980. 118 с
 14. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посібник / П. О. Масляк. – Київ : Знання, 2008. – 343 с
 15. Методологія планування регіонального розвитку в Україні: Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації. – К.: Проект ЄС «Підтримка політики регіонального розвитку України»
 16. Методологія та методика аналізу рекреаційно-туристських ресурсів України : Автореф. дис... д-ра географ. наук : 11.00.02 / О. О. Бейдик; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. - К., 2004. - 36 с. - укр.
 17. Мироненко М.С. Рекреационная география. М., 1981. 208 с
 18. Природно заповідний фонд України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://wownature.in.ua/parky-i-zapovidnyky/natsionalnyy-pryrodnyy-park-vyzhnytskyi/>.
 19. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К.: НАДУ, 2014.
 20. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоłodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с., 9 с.
 21. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоłodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с., 11с.

22. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоloodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с., 12с.
23. Туристичний довідник Карпат [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://turizm-karpaty.com.ua/>.
24. Чарівна Буковина запрошує. – Чернівці: КВКФ “Колір-Друк”, 2004. – 56 с.
25. Шмагина В.В. Рекреация и туризм в системе современных приоритетов социально--экономического развития. Одесса: Институт проблем рынка и экономико--экологических исследований НАН Украины, 2000. 70 с.

Додатки

Розрахунок порогових значень проєктованих рекреаційних зон наведені в

Таблиці 1

	Рекреаційні зони	Орієнтовна площа (га)	Порогові значення формованих рекреаційних зон				
			Нори. навантаження (осіб/га)	Коефіцієнт кореляції*	Потенціал рекреац.ємност (місць)	Потреб.в територіях (га)**	
						Обслуговування.	Озеленення
	Зони стаціонарного відпочинку						
1.	"Баньків". Гірсько-рекреаційний комплекс	15,0	70	0,7	735	0,73	7,3
2.	"Шепіт". Гірсько-рекреаційний комплекс	35,0	70	0,8	1960	1,96	19,6
3.	"Кичера". Гірсько-рекреаційний комплекс	30,0	70	0,5	1050	1,05	10,5
	Разом по стаціонарних зонах	80,0	-	-	3745	3,74	37,4
	Зони короткочасного відпочинку (великі)						
1.	"Черемош". Рекреаційно-туристична зона	60,0	20	0,9	1080	10,8	54,0
2.	"Серет". Рекреаційно-туристична зона	130,0	20	0,8	2080	20,8	104,0
3.	"Баньків". Рекреаційно-туристична зона	30,0	20	0,9	540	5,4	27,0
	Разом	220,0	-	-	3700	37,0	185,0
	Малі зони (подальша перспектива розвитку)***						

Розрахунок пляжного відпочинку в межах проектних рекреаційних зон наведено в

Таблиці 2

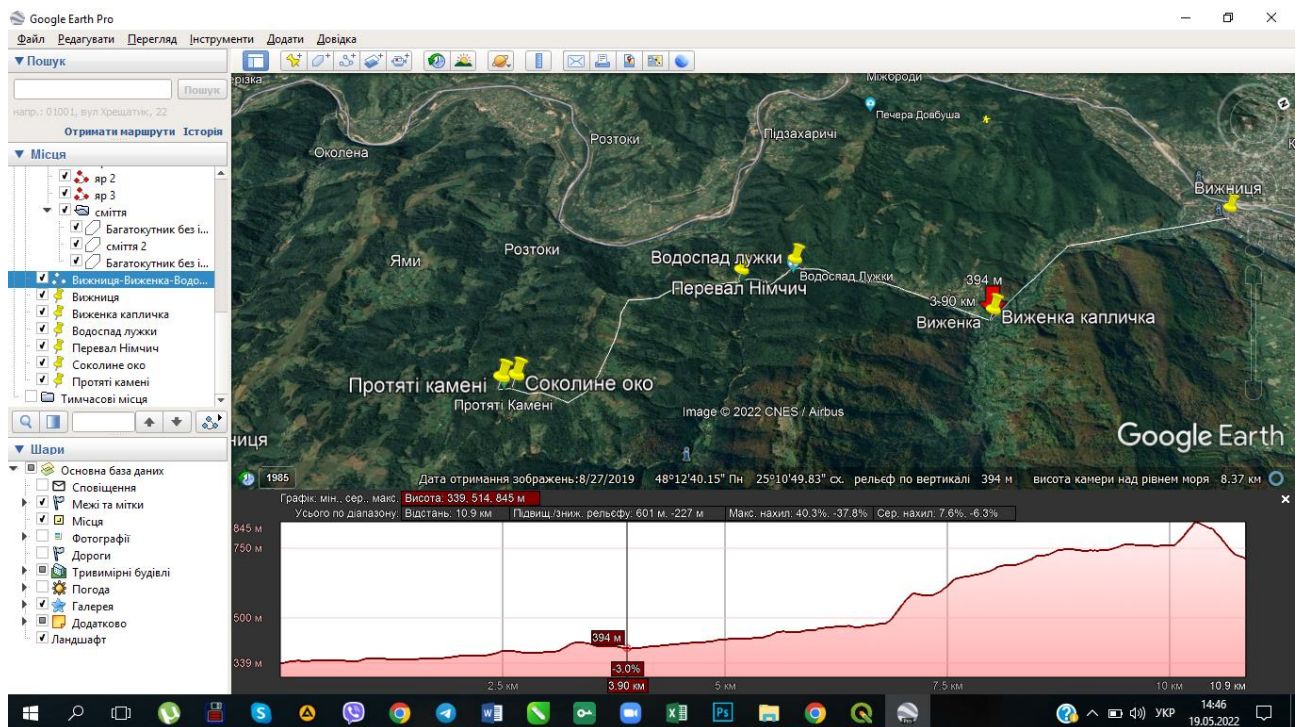
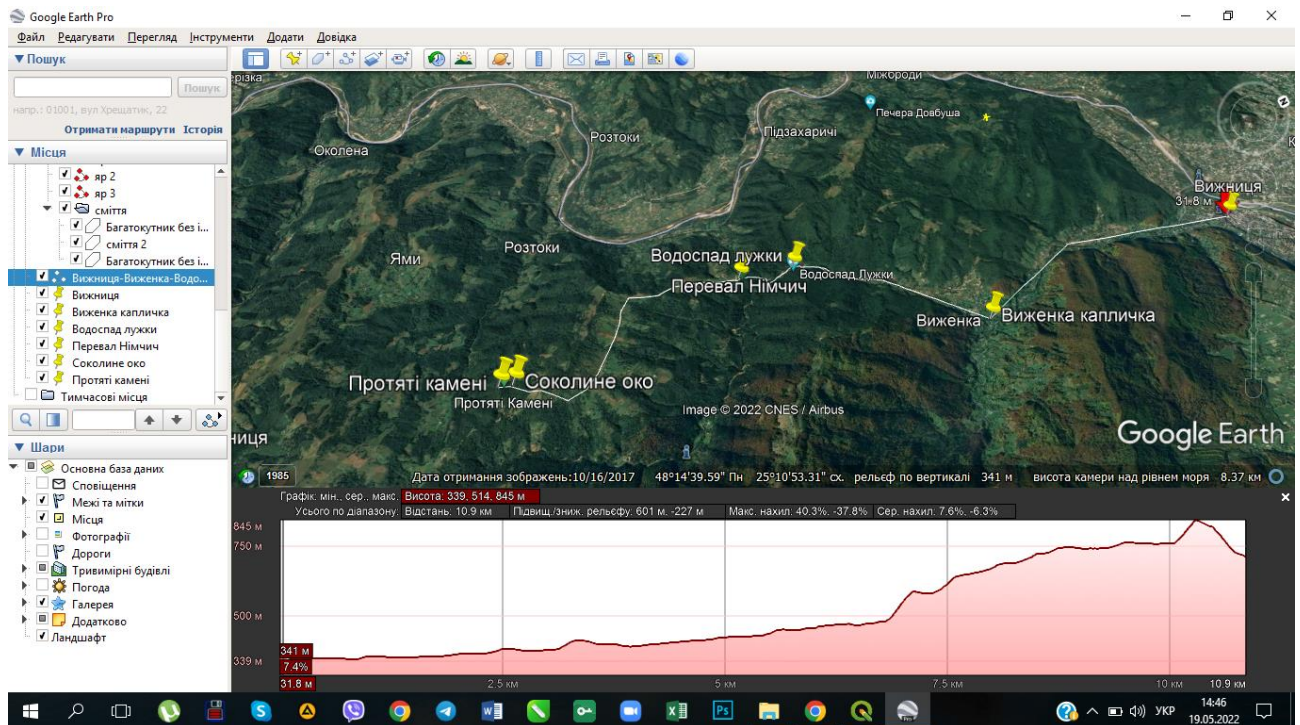
Рекреаційні зони з проектною ємністю (пляжна частина)	Протяжність пляжу	Площа пляжу	Площа припляжної зони	Загальна площа	Коефіцієнт одночасного завантаження	Ємність пляжу
	метри	га	га	га		місць
По зонах стаціонарної рекреації						
ГРК "Баньків"	103	0,41	0,77	1,18	0,7	515
ГРК "Шепіт"	343	1,09	2,05	3,14	0,7	1372
ГРК "Кичера"	184	0,58	1,1	1,68	0,7	735
Разом по зоні	630	2,08	3,92	6		2622
По зонах короткочасної рекреації (великі)						
"Черемош". Рекреаційно-туристична зона	54	0,17	0,32	0,49	0,2	216
"Серет". Рекреаційно-туристична зона	104	0,33	0,62	0,95	0,2	416
"Баньків". Рекреаційно-туристична зона	27	0,08	0,16	0,24	0,2	108
Разом по 2-х зонах	185	0,58	1,1	1,68		740

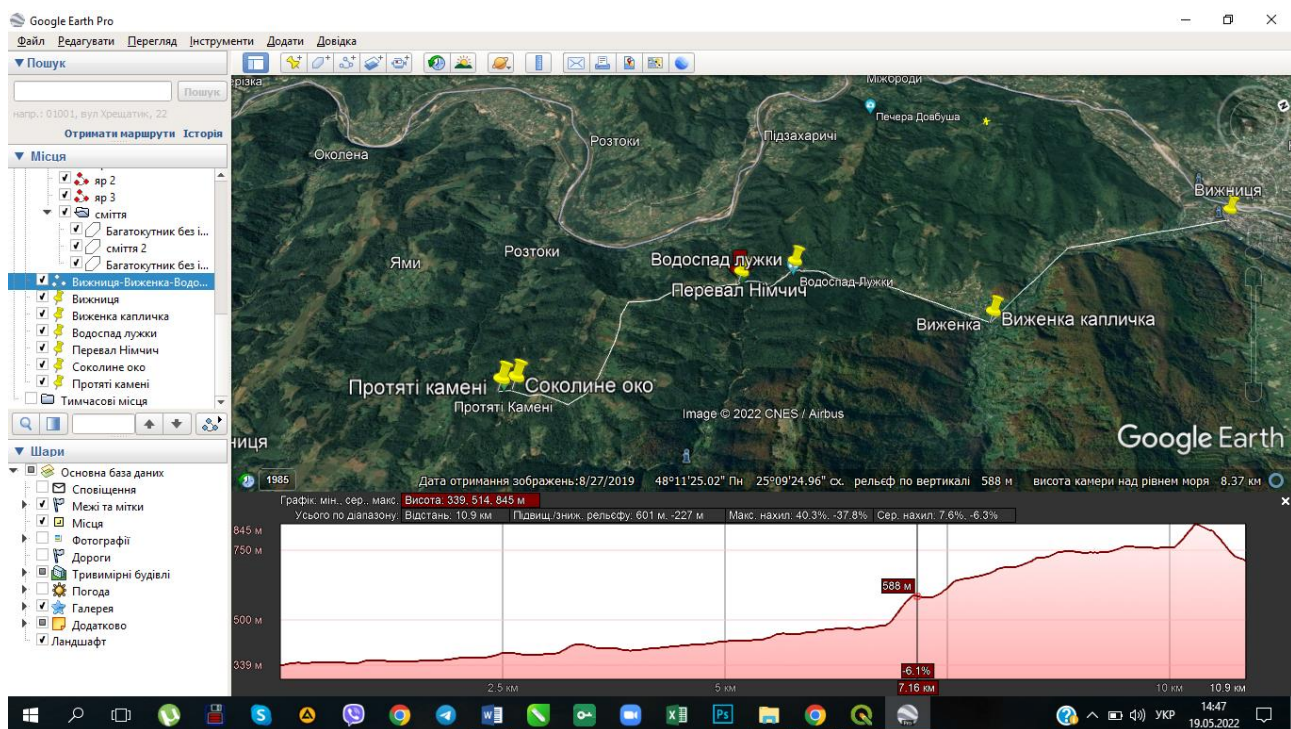
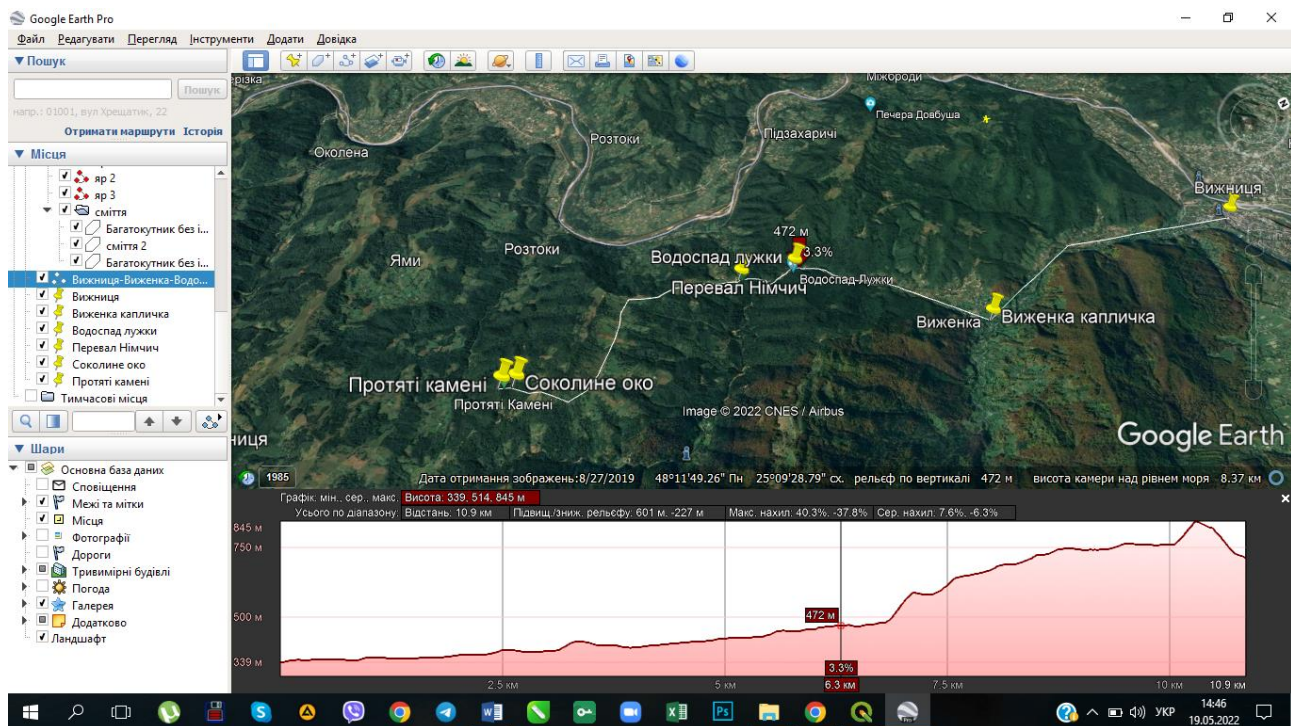
Порогові значення оздоровчо-лікувального ресурсу наведені в

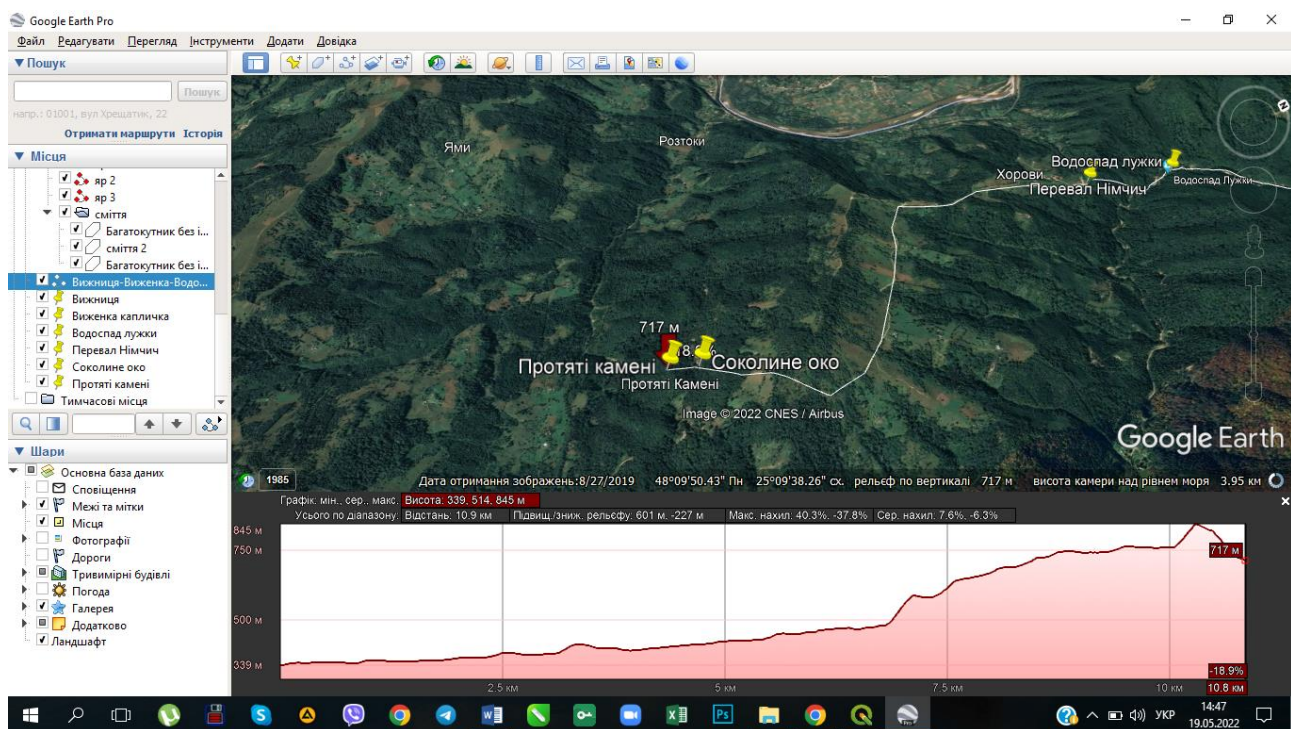
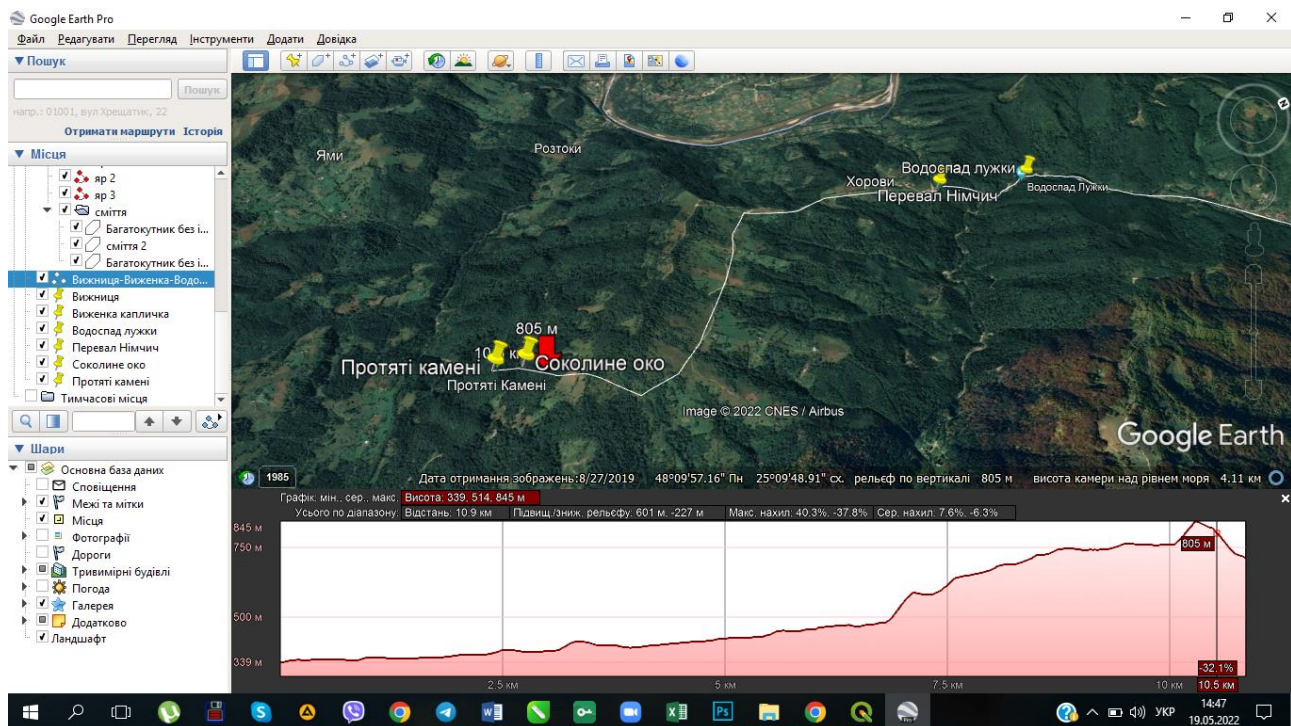
Таблиці 3

Родовища	Розташування	Балансові запаси (м³/добу по категоріях, «С1»)	Тип мінеральної води	Порогова ємність, місць
Миговчанське	с. Мигове	3	Хлоридно-натрієвого складу	10,0
Іспаське	с. Іспас	80	Хлоридно-натрієвого складу	200,0
Виженьське	с. Виженка	8	Сульфатно-алюмінієво-залізного складу	20,0
Малишенецьке	с. Виженка	25	Хлоридно-натрієвого складу	63,0
Разом		220,0 м³/добу		293,0 місць

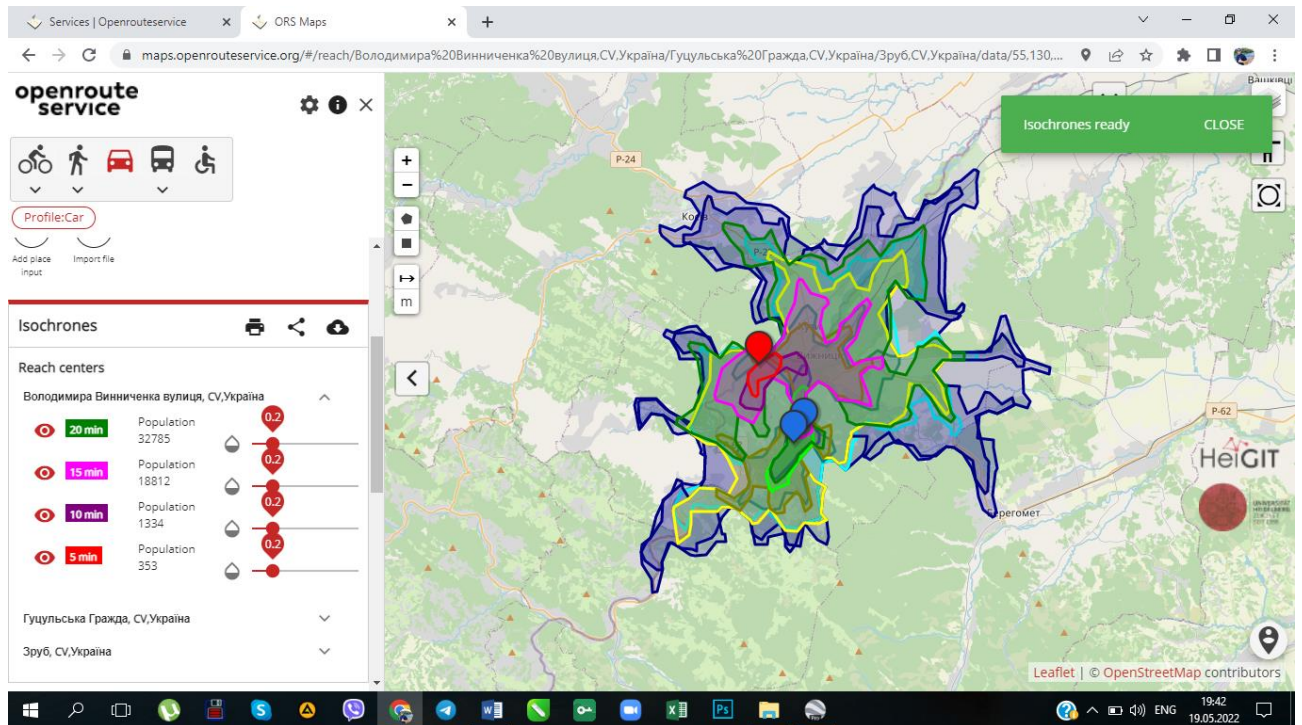
Маршрут пішохідний для відпочиваючих від міста Вижниця до Протятих Каменів та Соколиного ока з показом рельєфу на якому наведені величини висот на кожному пункті.







Побудова ізохронів з 20 хвилинною доступністю з інтервалами в 5 хвилин, звідки можна дістатись машиною до місць відпочинку



Побудова ізохронів з пішою доступністю 60 хв з інтервалами в 10 хвилин

